

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΥΘΗΡΙΟΥΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Μόνο απορία (αν όχι θλίψη) προκαλούν τα «επιχειρήματα» με τα οποία η Ιερά Μητρόπολη Κυθήρων επιχειρεί να πείσει τους Κυθήριους ότι καλώς έπραξε και προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας προκειμένου να μεταβάλει το καθεστώς διαχείρισης και διοίκησης των Ιερών Προσκυνημάτων των Κυθήρων που ισχύει στο νησί μας περισσότερο από 3 αιώνες. Θλίψη και απορία καθώς με τα κείμενα της Ιεράς Μητροπόλεως επιχειρείται ξεκάθαρα ένας εξωραϊσμός – άμβλυση των αιτίων, του σκοπού, των συνεπειών και της εν γένει αναγκαιότητας της εν λόγω δικαστικής προσφυγής, στοιχεία που συνολικά κατατείνουν στην σκόπιμη παραπλάνηση των πιστών, καθώς στα κείμενα αυτά αναφέρονται πράγματα πέραν κάθε πραγματικότητας, πλήρως αναληθή και ανυπόστατα.

Ο Δήμος Κυθήρων και η Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας κατέβαλαν τον τελευταίο καιρό κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να πείσουν την Ιερά Μητρόπολη πως οι νομικές της ενέργειες δεν έχουν καμία απολύτως ουσιαστική βάση και πως με την κίνηση αυτή οι Κυθήριοι θα οδηγηθούν σε σκανδαλισμό, όπως δυστυχώς έγινε και στο παρελθόν πάλι με ευθύνη της τοπικής Εκκλησίας. Ο κυθηραϊκός λαός οδηγείται πλέον με την στάση της Μητροπόλεως σε μια εμφύλια αντίδραση, αφού οι υποστηρικτές της κάθε άποψης ήδη αναπτύσσουν τα επιχειρήματά τους δημιουργώντας 2 κυρίαρχες τάσεις στην τοπική κοινωνία και οδηγώντας την σε πρακτικές διάστασης.

Δυστυχώς η όλη επιχειρηματολογία της Μητροπόλεως έχει βασιστεί σε πηλίνα πόδια, σε σαθρά επιχειρήματα και παραδοχές που ουδεμία σχέση έχουν με την αλήθεια.

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ 1^η: Το νέο Π.Δ. 5/2017

Από τα κείμενα της Ιεράς Μητροπόλεως επιχειρείται να περάσει η άποψη προς τον κόσμο ότι το τελευταίο Προεδρικό Διάταγμα 5/2017 (ΦΕΚ/Α/01-02-2017) ορίζει και θέτει νέα ζητήματα για τη διοίκηση των Ιερών Προσκυνημάτων. Αυτό είναι εντελώς ψευδές. Η αλήθεια είναι η εξής: το αρχικό Προεδρικό Διάταγμα για την Εγχώριο Περιουσία (272/1985) προέβλεπε ότι η Εγχώρια Περιουσία μπορεί να μεταβιβαστεί στους ιδιοκτήτες της, δηλαδή τις Κοινότητες, με απόφαση της Επιτροπής που έπρεπε να επικυρωθεί από τα Κοινοτικά Συμβούλια. Η πρόβλεψη αυτή δεν είναι υπονόμηση του θεσμού όπως αναφέρει ο Μητροπολίτης σε έγγραφό του προς τα Κυθηραϊκά Σωματεία, αλλά προβλέπεται στο Νόμο ΡΝ του 1866. Στην περίπτωση μεταβίβασης της εγχώριας περιουσίας στις 14 Κοινότητες της Επαρχίας Κυθήρων που υπήρχαν τότε (δεν υπήρχε Δήμος), θα οριζόταν στην απόφαση μεταβίβασης ποιές εκ των 14 Κοινοτήτων θα ανέλαμβαναν τη διοίκηση και διαχείριση των Ιερών Προσκυνημάτων (προφανώς η Κοινότητα Μυρτιδίων θα ανέλαμβανε το Προσκύνημα της Μυρτιδιώτισσας, η Κοινότητα Φριλιγκιανικών την Αγία Μόνη και η Κοινότητα Κυθήρων τον Άγιο Ιωάννη εν Κρημνώ). Αποκρύπτεται όμως τεχνηέντως από την Μητρόπολη ότι η συνταγματικότητα του Π.Δ. 272/85 κρίθηκε οριστικά το 1986, όταν εκδικάστηκε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας προσφυγή του τότε Μητροπολίτη Ιακώβου Κοροζή, με την οποία ζητούσε να περιέλθουν στη Μητρόπολη τα Ιερά Προσκυνήματα, δηλαδή ζητούσε ακριβώς το ίδιο που ζητεί ο σημερινός Μητροπολίτης. Η προσφυγή αυτή απερρίφθη με την απόφαση 1956/1986 του ΣτΕ. Στη συνέχεια το αρχικό Π.Δ. έπρεπε να προσαρμοστεί στη νέα διαμορφωθείσα με τον

«Καποδίστρια» πραγματικότητα, καθώς οι 13 Κοινότητες των Κυθήρων είχαν συνενωθεί στο νέο Δήμο Κυθήρων, ενώ η Κοινότητα Αντικυθήρων εξακολουθούσε. Έτσι το 2003 κατά την επεξεργασία του προτεινόμενου σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος, ανέκυψε ζήτημα ασυμφωνίας των διατάξεων του εξουσιοδοτικού νόμου (άρθρο 84 Ν.1416/1984), με το Σύνταγμα και τη Σύμβαση της Ρώμης και ως εκ τούτου το Ε΄ Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο τάχθηκε υπέρ της αντισυνταγματικότητας των εν λόγω διατάξεων (δεν είναι της παρούσης να καταρρίψουμε ένα προς ένα τα σαθρά επιχειρήματα πάνω στα οποία βασίστηκε η εν λόγω γνωμοδότηση και κυρίως την αδικαιολόγητη μη λήψη υπόψη αληθών νομικών και ιστορικών δεδομένων) παρέπεμψε το ζήτημα, ως εκ του άρθρου 100 παρ.5 του Συντάγματος είχε υποχρέωση, στην Ολομέλεια του ΣτΕ προκειμένου αυτή να αποφανθεί, όπως ο νόμος ορίζει. Η δε Ολομέλεια του ΣτΕ αναπτύσσοντας συγκεκριμένη νομική επιχειρηματολογία, δεν εξέτασε διόλου τα ζητήματα που ετέθησαν με το υπ΄ αρ. 64/2003 Πρακτικό Επεξεργασίας και συνακόλουθα η Ολομέλεια του ΣτΕ, ούτε επικύρωσε την εν λόγω γνωμοδότηση, ούτε έκρινε αντισυνταγματικό το ισχύον καθεστώς όπως ψευδέστατα ορισμένοι διαδίδουν. Ακολούθως δε, εκδόθηκε το υπ΄ αριθμόν 138/2004 Π.Δ. δια του οποίου έγινε η προσαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 272/1985 σε αυτές του Ν. 2539/1997. Το Π.Ε. του 2003 είναι απλώς μια άποψη, μια γνώμη ενός Τμήματος του ΣτΕ, που όταν η Ολομέλεια κλήθηκε να την επικυρώσει και να κρίνει αντισυνταγματικές τις επίμαχες διατάξεις, ΔΕΝ το έπραξε! Δυστυχώς η Μητρόπολη αυτό το αποκρύπτει και παρουσιάζει στο ποίμνιο την γνώμη του 2003 (ούτε καν απόφαση) ως έχουσα σχεδόν ισχύ Συντάγματος!

Το Π.Δ. 5/2017 εκδόθηκε (με καθυστέρηση μάλιστα σχεδόν 6 ετών) προκειμένου να προσαρμόσει τη λειτουργία της Επιτροπής Εγχωρίου Περιουσίας στα νέα δεδομένα του Νόμου «Καλλικράτης». Δεν εισάγει καμία απολύτως νέα ή διαφορετική σε σχέση με τα προηγούμενα διατάγματα ρύθμιση αναφορικά με τη διοίκηση των Προσκυνημάτων. Ορίζει ότι σε περίπτωση μεταβίβασης της Εγχώριας Περιουσίας (όπως προβλεπόταν ήδη από το 1985), ο Δήμος αναλαμβάνει τη διοίκησή τους, καθώς πλέον δεν υπάρχουν Κοινότητες και με βάση τον Καλλικράτη, ο Δήμος είναι καθολικός διάδοχος όλων των εμπραγμάτων και λοιπών δικαιωμάτων των Κοινοτήτων. ΠΟΥ λοιπόν είναι τα νέα «προκύψαντα ζητήματα» που αποτελούν τη βασική επιχειρηματολογία της Μητρόπολης και της Συνόδου; Το 1985 υπήρχαν 14 Κοινότητες, το 2017 υπάρχει ένας Δήμος που είναι το ίδιο ακριβώς με τις Κοινότητες, δηλαδή πρώτος βαθμός αυτοδιοίκησης. Η περιουσία των Ιερών Προσκυνημάτων ήταν διακοινοτική με βάση το Νόμο 1416/84 και σήμερα πλέον δημοτική αφού οι Κοινότητες συνενώθηκαν στο Δήμο Κυθήρων. ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗ, ΚΑΜΙΑ ΑΛΛΑΓΗ, ΚΑΝΕΝΑΣ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΣ, ΚΑΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ Ο,ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΑΠΟ ΤΟ 1985! Προς τι λοιπόν η προσφυγή; Κάθε νοήμων άνθρωπος μπορεί να καταλάβει...

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ 2^η: Τα Προσκυνήματα ανήκουν στην Εκκλησία;

Είναι πασίγνωστο ότι τα Ιερά Προσκυνήματα των Κυθήρων (και κυρίως η Παναγία η Μυρτιδιώτισσα) ΟΥΔΕΠΟΤΕ ανήκαν κατά κυριότητα, ούτε υπάγονταν διαχειριστικά, στην τοπική Μητρόπολη αλλά αποτελούσαν ανέκαθεν ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΩΡΙΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ, ΚΑΤΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. Αυτό το αναγνωρίζουν με δεκάδες έγγραφα και επιστολές τους όλοι οι Μητροπολίτες Κυθήρων τουλάχιστον μετά την Ένωση με την Ελλάδα (1864). Οι χώροι αυτοί ανήκαν στο λαό από τότε που ο ίδιος ο λαός τους ανέγειρε. Αποδεικνύεται δημόσια διοίκηση (jus patronato publico) στην Παναγία τη Μυρτιδιώτισσα από το 1675! Τα Προσκυνήματα ούτε ιδιωτικοί ναοί ήταν, ούτε συναδελφικοί και σίγουρα ούτε επισκοπικοί όπως π.χ. ο Όσιος Θεόδωρος. Αυτά αποδεικνύονται από αδιάσειστα ιστορικά στοιχεία και τεκμήρια που δυστυχώς η Ιερά Μητρόπολη αποκρύπτει από το Λαό και αρνείται πεισματικά να δεχθεί, ακόμα και να ακούσει. Το Προσκύνημα των Μυρτιδίων χαρακτηρίζεται σε απογραφή του 1825 «αυθεντικόν»,

δηλαδή ανήκει στο Δημόσιο. Σε πληρεξούσιο του 1827 αναφέρεται ότι διαχειριστές των εσόδων των Μυρτιδίων είναι ο Άγγλος Τοποτηρητής και ο Έπαρχος Κυθήρων, κάτι που διασαφηνίζεται επίσης και στον Κανονισμό της Μονής Μυρτιδίων του ίδιου έτους, όπου αναφέρεται ρητά ότι η επιλογή Ηγουμένου έπρεπε να εγκριθεί από την Ιόνιο Γερουσία, δηλαδή από το ανώτατο δημόσιο πολιτικό όργανο του Κράτους των Ιονίων Νήσων και ούτε από το Πατριαρχείο, ούτε φυσικά από την τοπική Μητρόπολη. Η επίσημη καθιέρωση της Γύρας της Εικόνας της Μυρτιδιώτισσας γίνεται το 1842 με απόφαση που επικυρώνεται από τον Άγγλο Τοποτηρητή και όχι από τον Μητροπολίτη, ενώ το 1845 δημοσιεύεται επίσημα στην Εφημερίδα του Κράτους των Ιονίων Νήσων ότι τα έσοδα των Μονών ανήκουν στην Επχώριο Περιουσία των νησιών. Ο ίδιος ο Επίσκοπος Κυθήρων Ευγένιος Μαχαιριώτης – Κυθήριος στην καταγωγή – αναγνωρίζει την εξουσία «του ευγενούς της Εγχωρίου της νήσου ταύτης Συμβουλίου» επί της Ιεράς Εικόνας και της Μονής των Μυρτιδίων. Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους του 1892 αλλά και του 1959 ορίζει σαφέστατα ότι η περιουσία της Μυρτιδιώτισσας υπάγεται στην Εγχώριο Περιουσία και όχι στην τοπική Μητρόπολη. Όλες οι εργασίες ανοικοδόμησης κελιών και κτισμάτων στα Μυρτίδια και δημοπρασίας ενοικίασης κτημάτων της Μυρτιδιώτισσας διενεργούνται από την Εγχώριο Περιουσία με πρόεδρο τον εκάστοτε Δημόσιο Ταμία Κυθήρων ή τον Ειρηνοδίκη που ορίζεται πρόεδρος της Εγχωρίου Περιουσίας με το Νόμο 2355/1920. Σε έγγραφο του Υπουργού Εσωτερικών της Κυβέρνησης Αλέξανδρου Παπαναστασίου το 1924 αναφέρεται ότι το Μητροπολιτικό Συμβούλιο της Μητρόπολης Κυθήρων δεν έχει καμία δικαιοδοσία στη Μυρτιδιώτισσα, ενώ το 1943 ο εφημέριος των Μυρτιδίων π. Γεώργιος Κασιμάτης αρνείται να εγκαταλείψει το Προσκύνημα και να τοποθετηθεί σε ενοριακό ναό ώστε να μισθοδοτείται από το Κράτος, κάτι που αποδεικνύει ότι ακόμα και το ιερατείο του νησιού είχε σταθερά πεποίθηση ότι η Μυρτιδιώτισσα δεν υπάγεται στην γενική εκκλησιαστική διοίκηση, αλλά συνιστούσε και συνιστά μια μοναδική στο πανελλήνιο τοπική ιδιαιτερότητα.

Ο Μητροπολίτης ισχυρίζεται σε έγγραφό του (αρ. 297/3-4-2017) ότι «*επί 45ετία, από το 1941 – 1985, διοικείτο (η Μονή Μυρτιδίων) από 8μελές Διοικητικό Συμβούλιο υπό την Προεδρία του Μητροπολίτου με τρία άλλα θεσμικά όργανα (Ειρηνοδίκης, Γυμνασιάρχης, Διευθυντής Δημοσίου Ταμείου) και 4 αιρετούς Κυθηρίους*», ομολογώντας δημοσίως ότι οι κατοχικοί νόμοι των δωσίλογων Κυβερνήσεων ικανοποιούσαν την Εκκλησία (αν είναι δυνατόν να αγιοποιούνται οι Νόμοι των δωσίλογων!). Ωστόσο και εδώ η παραπλάνηση είναι τεράστια. Με τους Νόμους του 1941 και 1943 (των δωσίλογων κατοχικών Κυβερνήσεων Τσολάκογλου και Ράλλη), ΔΕΝ άλλαξε ούτε η κυριότητα των Προσκυνημάτων ούτε φυσικά η υπαγωγή τους στην Εγχώριο Περιουσία. Το μόνο που άλλαξε ήταν ότι ορίστηκε ως Πρόεδρος της Εγχωρίου Περιουσίας (και όχι ενός απλού Διοικητικού Συμβουλίου) ο Μητροπολίτης Κυθήρων, κάτι που φυσικά ικανοποιούσε την Εκκλησία, αφού επί 45 έτη οι Μητροπολίτες ως Πρόεδροι της Εγχωρίου ασκούσαν και αμιγώς πολιτικές εξουσίες στο νησί (πρωτόκολλα διοικητικών αποβολών, ενοικιάσεις αλυκών και εγχωρίων κτημάτων κ.λπ.). Με λίγα λόγια, η δωσίλογη αταξία του 1941 και 1943 παρουσιάζεται από τη Μητρόπολη ως ενδεδειγμένη και αρεστή, αποσιωπώνται όμως όλες οι αρνητικές της προεκτάσεις (κυρίως η άσκηση αμιγώς πολιτικών εξουσιών από κληρικούς), ενώ πρέπει να τονίσουμε ότι για τα 45 αυτά χρόνια κατά τα οποία ο Μητροπολίτης ήταν Πρόεδρος της Εγχωρίου Περιουσίας (το Μητροπολιτικό Συμβούλιο ουδεμία αρμοδιότητα είχε στα Προσκυνήματα), παρατηρείται πλήρης σιωπή της τοπικής Εκκλησίας στο ζήτημα υπαγωγής των Προσκυνημάτων στην Εγχώριο Περιουσία όπου εξακολουθούσαν να ανήκουν διαχειριστικά. Γιατί; Τότε ήταν σωστή η υπαγωγή των Προσκυνημάτων στην Εγχώριο επειδή ήταν πρόεδρος της Εγχωρίου ο Μητροπολίτης και τώρα δεν είναι; Πώς είναι δυνατόν να εξομοιώνει η Μητρόπολη την Εγχώριο Περιουσία με ένα απλό Διοικητικό Συμβούλιο;

Η Θεία Λατρεία και η Πνευματική Εξουσία του τοπικού Μητροπολίτη στα Ιερά Προσκυνήματα, όχι μόνο δεν ενοχλήθηκε ποτέ μέχρι σήμερα, αντίθετα προστατεύεται από το ίδιο το Προεδρικό Διάταγμα της Εγχωρίου που ορίζει Πρόεδρο των Εκκλησιαστικών Συμβουλίων τον εκάστοτε Μητροπολίτη. Ουδέποτε η Εγχώριος ενόχλησε ή παρακώλυσε ή ασχολήθηκε με θέματα πνευματικά και λατρευτικά σε σχέση με τα Προσκυνήματα. Προς τί λοιπόν η προσφυγή;

Αλγεινή εντύπωση προκαλεί επίσης ότι η Ιερά Μητρόπολη χορήγησε στο Δήμο και την Εγχώριο τα έγγραφα που αφορούν την προσφυγή της μόνο μετά από Εισαγγελική Παραγγελία. Αρνούμαστε να δεχθούμε ότι υπάρχει έστω και ένας πολίτης στη Χώρα μας που θεωρεί εαυτόν υπεράνω των Νόμων του Κράτους. Πρόκειται αναμφίβολα για μια μαύρη κηλίδα στην τοπική εκκλησιαστική ιστορία που μας λυπεί ιδιαίτερα καθώς η Μητρόπολη όφειλε να μας χορηγήσει αντίγραφα των πράξεών της αμέσως (αρχική αίτηση έγινε στις 6/3) και όχι να αναμένει την Εισαγγελική Παραγγελία, σχεδόν 1 μήνα μετά.

Ο Μητροπολίτης στο υπ' αριθμ 297/3-4-2017 έγγραφό του προς τα Κυθηραϊκά Σωματεία αναφέρει: *«νομίζουμε ότι ο ίδιος ο νομοθέτης και τότε (το 1984) και τώρα (το 2017) υπονομεύει έναν τέτοιο θεσμό, για τον οποίο τόσα εγκώμια και τόσοι διθύραμβοι έχουν ειπωθεί, με το να προβλέπει άδοξα, όχι την διάλυση και κατάργησή του έξωθεν (από εξωτερικούς παράγοντες), αλλά έσωθεν (από την ίδια την Επιτροπή της Εγχωρίου)»*. Είναι πασιφανές ότι ο συντάκτης του κειμένου αυτού αγνοεί (ή προφασίζεται ότι αγνοεί) σημαντικά νομικά κείμενα για την Εγχώριο Περιουσία, με κύριο το Νόμο ΡΝ του 1866 που προβλέπει στο 11^ο άρθρο του ότι η Εγχώριος Περιουσία του κάθε νησιού των Επτανήσων μπορεί να διανεμηθεί στους κατά τόπους Δήμους με έκδοση ειδικού Νόμου. Συνεπώς η πρόβλεψη αυτή ούτε καινούργια είναι, ούτε φυσικά υπονομεύει το Θεσμό, αφού είτε η διαχείριση της Εγχωρίου είναι διακριτή από την κυριότητα είτε όχι, η Εγχώριος Περιουσία πάντα ανήκει και θα ανήκει στις τοπικές κοινωνίες των νησιών και όχι στην κεντρική κυβέρνηση. Γιατί λοιπόν τέτοια παράλογα άλματα και τέτοια παραπληροφόρηση;

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ 3^η: Η «απόφαση» του ΣΤΕ του 2003

Βασικό επιχείρημα και «σημαία» της Ιεράς Μητροπόλεως είναι μια γνωμοδότηση τμήματος του ΣτΕ (Πρακτικό Επεξεργασίας με αριθμό 64/2003) το οποίο, κατά το στάδιο της επεξεργασίας του τότε προτεινόμενου ΠΔ, χωρίς προφανώς να διαθέτει τα ιστορικά και νομικά δεδομένα και χωρίς να λάβει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες της Εγχωρίου Περιουσίας, θεώρησε ότι η υπαγωγή των Ιερών Προσκυνημάτων των Κυθήρων στην Εγχώριο Περιουσία αντίκειται στο Σύνταγμα. Ωστόσο είναι άδικο για μια Μητρόπολη και προσωπικά για έναν Μητροπολίτη με κύρος και θεοσέβεια όπως ο δικός μας, να επιχειρεί να παρουσιάσει την ανωτέρω γνωμοδότηση ως θέσφατο και παράλληλα να αποκρύπτει πλήρως από τον λαό την ουσιώδη ΑΠΟΦΑΣΗ του 1986 που έλυσε οριστικά το ζήτημα αυτό, για το οποίο η Μητρόπολη ασκεί εκ νέου προσφυγή στο ΣτΕ. Το 1986 ελήφθη ΑΠΟΦΑΣΗ και μάλιστα επί αιτήσεως ακύρωσης που ασκήθηκε, για τα ίδια θέματα, μεταξύ άλλων, από τον τότε Μητροπολίτη Κυθήρων Ιάκωβο. Αντιθέτως η 64/2003 αποτελεί τη γνωμοδότηση του τμήματος το οποίο αρμοδίως επελήφθη της επεξεργασίας του προτεινόμενου Π.Δ. για την προσαρμογή του ΠΔ 272/1985 στις ρυθμίσεις του «Καποδίστρια», γνωμοδότηση η οποία τελικά, όταν έφτασε στην Ολομέλεια του ΣτΕ (πράξη 276/2003) δεν επικυρώθηκε, καθώς η Ολομέλεια έκρινε, για άλλους νομικούς λόγους, ότι πρέπει να απόσχει της περαιτέρω επεξεργασίας του σχεδίου του Π.Δ. που προσάρμοζε τη λειτουργία της Εγχωρίου Περιουσίας στο Νόμο «Καποδίστριας» με βάση τη συνένωση των 13 Κοινοτήτων των Κυθήρων σε 1 Δήμο. Με

απλά λόγια, εάν η γνωμοδότηση του 2003 είχε ουσιαστικό περιεχόμενο και ισχύ και εάν όντως οι ρυθμίσεις περί υπαγωγής των Προσκυνημάτων στην Εγχώριο ήταν αντισυνταγματικές, η Ολομέλεια θα επικύρωνε την άποψη αυτή με απόφασή της, τασσόμενη στο πλευρό των μελών της (Παρέδρων και Συμβούλων) που την εξέφρασαν. Αυτό όμως δεν έγινε, και στη συνέχεια εκδόθηκε και ίσχυσε ανενόχλητα και ακώλυτα μέχρι το 2017 το Π.Δ. 138/2004, χωρίς να προσβληθεί εκ νέου.

Αντίθετα, το 1986 το ΣτΕ έλαβε ξεκάθαρη αιτιολογημένη ΑΠΟΦΑΣΗ (1956/1986) με την οποία απέρριψε το αίτημα αντισυνταγματικότητας του τότε Μητροπολίτη Ιακώβου με το σκεπτικό μεταξύ άλλων, ότι: *«κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ή ακόμη και να πιθανολογεί τον ισχυρισμό αυτό (ότι δηλαδή τα Ιερά Προσκυνήματα των Κυθήρων ανήκουν στην Εκκλησία) δεν προσκομίζουν (ο Μητροπολίτης Ιάκωβος και οι προσφεύγοντες), ενώ ο εκ των αιτούντων Μητροπολίτης στο από 6/14-1-1986 έγγραφό του προς το ΣτΕ αναφέρει ότι 'έξ απόψεως ιδιοκτησίας ουδέν στοιχείον γνωρίζομεν το οποίον να χαρακτηρίζει το ιδιοκτησιακόν καθεστώς αυτών. Τα ιερά αυτά προσκυνήματα δεν αποδεικνύεται, ούτε καν πιθανολογείται ότι αποτελούσαν ποτέ εκκλησιαστική περιουσία»*. Περαιτέρω, κατά το σκεπτικό της ίδιας απόφασης κρίθηκε ότι η σχετική ρύθμιση, δεν αντίκειται ούτε στις άλλες διατάξεις του άρθρου 3 του Συντάγματος, που καθιερώνουν την ελευθερία της λατρείας και εάν ακόμη θεωρηθεί αντίθετη με τον ΜΑ΄ Αποστολικό Κανόνα, κατά τον οποίο ο Επίσκοπος έχει «την εξουσίαν των της εκκλησίας πραγμάτων», καθ' όσον τα θέματα αυτά είναι αποκλειστικά διοικητικής φύσεως. Η τεχνητή απόκρυψη προς τον λαό από πλευράς της Μητρόπολης της θεμελιώδους προηγηθείσας απόφασης του 1986 (κατά την συνεδρίαση του 1986 η Επιτροπή εκπροσωπήθηκε από τον Δικηγόρο Αθηνών κ. Προκόπιο Παυλόπουλο, νυν Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ενώ στη σύνθεση του ΣτΕ συμμετείχε ο κ. Παναγιώτης Πικραμμένος, μετέπειτα υπηρεσιακός Πρωθυπουργός και ο κ. Ρίζος, μετέπειτα Πρόεδρος του ΣτΕ και σημερινός Διευθυντής του Νομικού Γραφείου της Προεδρίας της Δημοκρατίας) που λύνει οριστικά τις αιτιάσεις αντισυνταγματικότητας των Νόμων της Εγχωρίου, γεννά πολλά ερωτηματικά.

Στην ίδια απόφαση καταρρίπτεται ακόμα ένα επιχείρημα της Μητροπόλεως, ότι δήθεν ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Ελλάδος έχει αυξημένη ισχύ έναντι των υπολοίπων Νόμων του Κράτους και άρα θα έπρεπε να υπερισχύει των ειδικών Νόμων της Εγχωρίου Περιουσίας σύμφωνα με τους οποίους τα Ιερά Προσκυνήματα υπάγονται διαχειριστικά στην Εγχώριο. Ο Καταστατικός Χάρτης ουδεμία αυξημένη τυπική ισχύ έχει, τουλάχιστον σε ζητήματα διοικητικής φύσεως *«άτινα ου μόνο δεν δύναται να έχουσι την σημασίαν των δογματικών, αλλά και εκ της φύσεως αυτών ρυθμίζονται συμφώνως προς τας ανάγκας και περιστάσεις της κοινωνίας»* (ΣτΕ 2037/1979). Αυτή την άποψη επανέλαβε η απόφαση του 1986 που έκρινε ότι *«ο νέος επομένως Νόμος, ειδικά ως προς τα Προσκυνήματα των Κυθήρων, τροποποιεί τον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας. Εφόσον ο Καταστατικός Χάρτης είναι Νόμος του Κράτους, ο οποίος σε ζητήματα της εκκλησίας, τουλάχιστον διοικητικής φύσεως – όπως το προκείμενο – καμία αυξημένη τυπική ισχύ δεν έχει σε σχέση με άλλους νόμους, ο μεταγενέστερος Νόμος ήταν ελεύθερος να ρυθμίζει διαφορετικά τα ζητήματα αυτά και καμία συνταγματική παράβαση δεν υπάρχει από την άποψη αυτή»*. Τα πράγματα λοιπόν είναι σαφέστατα. Ούτε ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας έχει μεγαλύτερη ισχύ από άλλους Νόμους, ούτε αντισυνταγματικός είναι ο Νόμος για την Εγχώριο. Μάλιστα ο ίδιος ο σημερινός Μητροπολίτης αποδέχεται τη διάκριση ανάμεσα σε ζητήματα δογματικά και διοικητικά και σε επιστολή του προς το Δήμο στις 17-05-2016 (αρ. 235) αναφέρει τα εξής: *«δεν προτίθεμαι να κάμω κάποια νομική παρέμβαση. Αφού το πρόβλημα είναι μεν νομοκανονικό, όχι όμως και δογματικό, δεν θα ήθελα να προξενήσω διχασμό*

στο ποίμνιό μου». Ποιος λοιπόν μίλησε πρώτος για «διχασμό»; Τί άλλαξε μέσα σε λίγους μήνες και η Μητρόπολη κάνει τα αντίθετα από εκείνα που έγραφε;

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ 4^η: Οι Δήμοι θα πάρουν τα Μοναστήρια σε όλη την Ελλάδα (!)

Ο Μητροπολίτης στην επιστολή του προς τα Κυθηραϊκά Σωματεία στις 3 Απριλίου 2017 (αρ. 297) προβαίνει σε λογικό άλμα, τόσο σαθρό, που όμοιό του δεν έχει ακουστεί ποτέ ξανά στην τοπική κοινωνία: «εξ' άλλου η μη έγκαιρη αναίρεσις του προσβαλλομένου Π.Δ. θα επαγίωνε μία αντικανονική και αντισυνταγματική κατάσταση εις το διηνεκές, την οποία και θα εκληροδοτούσαμε στους μεταγενέστερους ως κακή κληρονομία. Άλλωστε το Π.Δ. αυτό είναι δυνατόν, εάν μείνει ως έχει, να αποτελέση νομικό δεδομένο και προηγούμενο και για άλλους Δήμους της Χώρας» (!!!). Ειλικρινά δεν περιμέναμε μια τόσο σαθρή τοποθέτηση από τον Επίσκοπό μας, ο οποίος όπως έχουμε πληροφορηθεί υποστήριξε την άποψη αυτή (ότι δηλαδή λόγω του ιδιαίτερου καθεστώτος των Κυθήρων θα διεκδικήσουν και οι υπόλοιποι Δήμοι της Χώρας τα κατά τόπους Προσκυνήματα και Μονές!) και ενώπιον της Ιεραρχίας του Μαρτίου 2017. Αν αυτό αληθεύει μας προκαλεί μεγάλη λύπη διότι δείχνει ότι η σύμφωνη γνώμη της Ιεραρχίας κυριολεκτικά υφαρπάχτηκε με έναν εκφοβισμό, μηδαμινής λογικής και νομικής αξίας. Μα οι άλλοι Δήμοι της Χώρας δεν έχουν την Εγχώριο Περιουσία, ούτε είχαν δικαιώματα κυριότητας ποτέ στα Προσκυνήματα κατά την ΜΟΝΑΔΙΚΗ έννοια και τον τρόπο της περίπτωσης των Κυθήρων. Με την προσυπογραφή της Ιεραρχίας, που κατέστη δυνατή μόνο μετά το απαράδεκτο αυτό και παράλογο «επιχείρημα», ανοίγει ο ασκός του Αιόλου με πιθανή εμπλοκή στα Κύθηρα του Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, με ό,τι αυτό σημαίνει για την περιουσία των Κυθηρίων. Η ευθύνη σε μια τέτοια περίπτωση θα ανήκει εξολοκλήρου στην Μητρόπολη.

ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ 5^η: Τα Προσκυνήματα θα ανήκουν στη Λακωνία!

Οι προσφυγές κατά των Προεδρικών Διαταγμάτων δεν γίνονται με βάση υποθετικά σενάρια του μέλλοντος. Δυστυχώς, όμως, αυτό έγινε στην περίπτωση των Κυθήρων, καθώς οι μελλοντικοί υποθετικοί φόβοι της Μητρόπολης σχετικά με το ενδεχόμενο συγχώνευσης του Δήμου Κυθήρων με έναν Δήμο της Λακωνίας υποτίθεται ότι αποτελούν το βασικότερο φόβο της Μητρόπολης που οδήγησε στην προσφυγή αυτή. Ποια είναι όμως η αλήθεια; Η αλήθεια είναι ότι ακόμα και εάν αυτό συμβεί με μελλοντικό ανύποπτο χρόνο που ουδείς δύναται να γνωρίζει, η διοίκηση και διαχείριση της Εγχωρίου Περιουσίας (και των Ιερών Προσκυνημάτων φυσικά) θα εξακολουθήσει να βρίσκεται στους εκπροσώπους του Κυθηραϊκού Λαού είτε θα ονομάζονται Δημοτικοί Σύμβουλοι, είτε Τοπικοί Εκπρόσωποι είτε ο,τιδήποτε. Από που προκύπτει ότι ο υποτιθέμενος νέος Δήμος π.χ. Νεάπολης και Κυθήρων θα διοικείται αποκλειστικά από Λάκωνες και οι Κυθήριοι θα είναι ανύπαρκτοι; Από πού προκύπτει ότι τα Προσκυνήματα και η Εγχώριος θα κινδυνεύσουν εάν ο Δήμος μεταφερθεί στη Λακωνία; Δεν θα υπάρχουν εκπρόσωποι 2 ολόκληρων νησιών με 4.000 μόνιμους κατοίκους; Θα ζητήσουν να πάρουν την Εικόνα στη Σπάρτη ή τον Ταΰγετο; Πώς είναι δυνατόν να υποστηρίζονται τέτοια ανυπόστατα πράγματα επιστημονικής φαντασίας; Την ίδια στιγμή βέβαια η Μητρόπολη παρουσιάζει ως ανώδυνη την πιθανότητα της μελλοντικής κατάργησης της Μητρόπολης (αρκετές φορές στο παρελθόν επιχειρήθηκε κάτι τέτοιο εξάλλου) καθώς κατά την άποψη του Μητροπολίτη, ο μελλοντικός Μητροπολίτης Λακωνίας και Κυθήρων θα δικαιούται να διοικεί τα Προσκυνήματα, ενώ ο αντίστοιχος μελλοντικός Δήμαρχος Λακωνίας και Κυθήρων δεν θα δικαιούται! Γιατί; Ποια είναι η διαφορά;

Και κάτι άλλο. Αναφέρει η Μητρόπολη ότι στόχος της είναι η δημιουργία μιας «*εκκλησιαστικού τύπου άλλης Εγχωρίου Εκκλησιαστικής Περιουσίας*» με τη δημιουργία ενός εννεαμελούς Νομικού Προσώπου με Πρόεδρο (φυσικά) τον Μητροπολίτη και με επιλεγμένη φυσικά από τον ίδιο σύνθεση (άλλωστε δεν υπάρχει νομικό πρόσωπο της Εκκλησίας που να εκλέγεται από τον Λαό και δεν διορίζεται από τον Μητροπολίτη) που θα διοικεί τα Προσκυνήματα στα πρότυπα των άλλων Ιερών Προσκυνημάτων όπως π.χ. της Εκατονταφυλιανής στην Πάρο. Μα αλήθεια, τί σχέση μπορεί να έχει η Εκατονταφυλιανή που ως το 1950 ήταν ενοριακός Ναός της Παροικιάς, με την Μυρτιδιώτισσα που είναι δημόσια (επιχώρια) περιουσία τουλάχιστον από το 1675; Συγκρίνονται οι δύο περιπτώσεις τόσο εύκολα; Ασφαλώς όχι. Και τί ακριβώς σημαίνει αυτό το νέο Νομικό Πρόσωπο που επιδιώκει να κατασκευάσει η Μητρόπολη; Είναι πολύ απλό. Το νέο αυτό μόρφωμα ούτε στη Διαύγεια θα υπάγεται, ούτε στο Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων, ούτε σε Κρατικό έλεγχο, ούτε στο Δημόσιο Λογιστικό (είναι γνωστό εξάλλου ότι η Εκκλησία ελέγχεται από την ίδια την Εκκλησία!), ούτε φυσικά στον έλεγχο νομιμότητας δαπανών του Ελεγκτικού Συνεδρίου που υπάγονται σήμερα ΟΛΕΣ οι πράξεις και δαπάνες της Εγχωρίου Περιουσίας και των Ιερών Προσκυνημάτων. Νέο νομικό πρόσωπο λοιπόν ΓΙΑΤΙ; Για να μην υπάρχει δημοσιότητα στις δαπάνες των Προσκυνημάτων, να μην υπάρχει κρατικός έλεγχος, να μην υπάρχει έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς έτσι σήμερα λειτουργούν τα αντίστοιχα νομικά εκκλησιαστικά πρόσωπα στην υπόλοιπη Ελλάδα. Ψάξτε να βρείτε στη Διαύγεια μια απόφαση ή ανάθεση ή πληρωμή της Παναγίας της Τήνου ή της Σουμελά. Δεν θα βρείτε καμία γιατί πολύ απλά δεν υπάγονται σε κανόνες δημοσιότητας! Οι αντίστοιχες πράξεις για τη Μυρτιδιώτισσα και την Αγία Μόνη είναι όλες αναρτημένες στη Διαύγεια! Προς τι λοιπόν η προσπάθεια αλλαγής αυτού του καθεστώτος διοίκησης;

Κυθήριες και Κυθήριοι,

Είναι λυπηρό η Μητρόπολη να ζητά ηρεμία και αγάπη, ταυτόχρονα όμως να επικαλείται στην προσφυγή της στο ΣτΕ τόσο ανυπόστατα και αναληθή επιχειρήματα και αιτιάσεις που ουδεμία σχέση έχουν με την πραγματικότητα. Δεν λέει πλήρη την αλήθεια στους Κυθηριούς επιχειρώντας με νομικίστικες ακροβασίες να αλλάξει ένα καθεστώς που ισχύει επί αιώνες και που έγινε σεβαστό από όλους τους Μητροπολίτες. Διαταράσσει με αποκλειστική της ευθύνη την ηρεμία των Κυθηρίων με την αίτηση ακυρώσεως που υπέβαλε ενώπιον του ΣτΕ, που, ούτε αναγκαία ήταν, ούτε νομική βάση έχει, ούτε λογικά επιχειρήματα, ούτε ιστορικά και εθιμικά δεδομένα μπορεί να επικαλεστεί. Αποτελεί μόνο μια εμμονή που δυστυχώς εκφράστηκε αρκετές φορές μέχρι σήμερα, είτε με έγγραφα της Μητροπόλεως προς το Δήμο, είτε με άλλες πράξεις όπως για παράδειγμα το γεγονός ότι κατά την Γύρα της Εικόνας δεν έχει τελεστεί ποτέ δέηση ενώπιον των γραφείων της Επιτροπής, στην οποία ανήκει η διαχείριση του Προσκυνηματος! Είναι μια αίτηση αδικαιολόγητη που προσβάλλει το σύνολο των Κυθηρίων και όσων διαχρονικά υπερασπίστηκαν τον ιερό και σεβάσμιο θεσμό της Εγχώριας Περιουσίας.

Ο Δήμος και η Εγχώριος, με ακλόνητα επιχειρήματα (εθιμικά, ιστορικά και νομικά) αποδεικνύουν αυτό που έτσι και αλλιώς άπαντες γνωρίζουν εδώ και δεκάδες χρόνια. Ότι τα Ιερά Προσκυνήματα των Κυθήρων ΟΥΔΕΠΟΤΕ συνιστούσαν εκκλησιαστική περιουσία – ούτε καν για μία ημέρα-, ΟΥΔΕΠΟΤΕ έτυχαν διαχείρισης από την τοπική Μητρόπολη, αλλά ΑΠΟΤΕΛΟΥΣΑΝ ΑΝΕΚΑΘΕΝ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ. Ανήκουν εδώ και 3 αιώνες στον λαό των Κυθήρων, στους Κυθηριούς, σε εσάς, σε όλους εμάς. Η άποψη ότι τα Προσκυνήματα «πέρασαν» στην Εγχώριο το 1985 είναι ουτοπική και παραπλανητική και δυστυχώς εκφράζεται και στις 2 προσφυγές που κατατέθηκαν στο ΣτΕ από τη Μητρόπολη και την Ιεραρχία. Το 1985 αποκαταστάθηκε η λαϊκή διοίκηση στην Εγχώριο Περιουσία που είχε καταργηθεί το 1941 με τον

κατοχικό Νόμο Τσολάκογλου. Η Εγχώριος Περιουσία υπήρχε διαρκώς, μπορεί με αρκετές αλλαγές στον τρόπο διοίκησής της, όμως ουδέποτε από το 1817 μέχρι σήμερα δεν έπαψε να υφίσταται, να λειτουργεί και να διοικεί τα Ιερά Προσκυνήματα. Προκαλούμε τον οποιονδήποτε να προσκομίσει και να δημοσιοποιήσει έστω και ΕΝΑ τεκμήριο που να αποδεικνύει ότι τα Προσκυνήματα ανήκαν κατά κυριότητα στην τοπική Εκκλησία και Μητρόπολη έστω και για μία ημέρα και σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Δεν υπάρχει κανένα! Από το 1675 η Μυρτιδιώτισσα είναι «δημόσια περιουσία» με ακλόνητα στοιχεία και αποδείξεις που ορισμένοι επιμελώς αποκρύπτουν ή (ακόμα χειρότερα) δεν μπορούν να κατανοήσουν.

Η κυριότητα των Προσκυνημάτων ΟΥΔΕΠΟΤΕ προκάλεσε το παραμικρό πρόβλημα στην τέλεση της Θείας Λατρίας σε αυτά, όπως εξάλλου παραδέχονται δημοσίως όλοι οι Μητροπολίτες Κυθήρων ευχαριστώντας κάθε χρόνο στα σκαλιά της Μυρτιδιώτισσας την Εγχώριο Περιουσία για την διοργάνωση της Ιεράς Πανηγύρεως του Δεκαπενταύγουστου και της 24^{ης} Σεπτεμβρίου (υπάρχουν δεκάδες βίντεο). Αντίθετα, η τοπική Μητρόπολη τόσο στη δεκαετία του 1980 όσο δυστυχώς και σήμερα, επαναφέρει στο προσκήνιο ανύπαρκτα ζητήματα που ο νομοθέτης έχει επιλύσει οριστικά, με αποτέλεσμα το νησί μας να εισέρχεται αναπόφευκτα σε μια μακρά περίοδο ισχυρών διαστάσεων των κατοίκων του.

Με βάση μάλιστα το Π.Δ. 272/1985 ο Μητροπολίτης ως Πρόεδρος των 2 Εκκλησιαστικών Επιτροπών έχει οριοθετημένα καθήκοντα και δικαιώματα στην τρέχουσα διοίκηση των Προσκυνημάτων, χωρίς ωστόσο να έχει δικαίωμα οικονομικής δέσμευσης των Προσκυνημάτων ή αποδοχής δωρεών και κληροδοσιών, αρμοδιότητες που ανήκουν στην Εγχώριο. Τι ακριβώς λοιπόν επιδιώκει να αλλάξει η προσφυγή; Σε Τι αποσκοπεί; Από τη στιγμή που η Θεία Λατρεία και η πνευματική εξουσία του Επισκόπου ΟΥΔΕΠΟΤΕ ενοχλήθηκε στα Ιερά Προσκυνήματα, μόνο ΕΝΑ πράγμα απομένει που ζητεί η τοπική Εκκλησία: την πλήρη οικονομική διοίκηση και διαχείριση, που ΠΟΤΕ δεν της ανήκε. Αυτή είναι η αλήθεια!

Λυπούμαστε ειλικρινά γιατί οι προσπάθειές μας, αλλά και οι παραινέσεις δεκάδων ευυπόληπτων συμπολιτών μας προς τον Σεβασμιώτατο, έπεσαν στο κενό και απευθύνθηκαν «εις ώτα μη ακουόντων». Φυσικά και αγαπούμε τον Επίσκοπό μας, ο οποίος είναι ηθικότατος και ανήρ μεγάλης θεολογικής κατάρτισης, όμως η άκαμπτη στάση του μας έχει ειλικρινά παγώσει. Του προτείναμε να συγκροτηθεί νομικό όργανο με τους νομικούς συμβούλους του Δήμου, της Εγχωρίου και της Μητροπόλεως, προκειμένου να προτείνει νομικές βελτιώσεις για τη μελλοντική διοίκηση των Προσκυνημάτων σε περίπτωση συγχώνευσης του Δήμου, όμως αρνήθηκε. Επιχειρήσαμε να θέσουμε ακλόνητα ιστορικά και νομικά επιχειρήματα ενώπιόν του και συναντήσαμε πλήρη άρνηση. Μπροστά σε μια τέτοια στάση, είμασταν υποχρεωμένοι να ενημερώσουμε τους Κυθήριους με την εκδήλωση αυτή, ώστε να μην παραπλανώνται από απόψεις που δεν έχουν καμία απολύτως ιστορική, εθιμική, λογική ή νομική βάση, αλλά αποτελούν «έπεα πτερόεντα» που δυστυχώς ορισμένοι κύκλοι εξακολουθούν να προβάλλουν στην κοινωνία μας.

Το νέο νομικό πρόσωπο που επιθυμεί η Μητρόπολη να κατασκευάσει για τα Προσκυνήματα από ποιόν και με τί διαδικασία θα ελέγχεται; Ελέγχεται από το Κράτος (Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Ελεγκτικό Συνέδριο) το Ίδρυμα της Εκατονταπυλιανής, της Σουμελά ή της Τήνου; ΟΧΙ! Δημοσιεύονται στη Διαύγεια και το Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων οι οικονομικές πράξεις των Ιερών Προσκυνημάτων στην υπόλοιπη Ελλάδα; ΟΧΙ! Αντίθετα, οι δαπάνες, εντάλματα, αποφάσεις και κάθε πράξη που αφορά τα Ιερά Προσκυνήματα των Κυθήρων, δημοσιεύονται ΟΛΑ στο διαδίκτυο και τηρούνται επακριβώς οι διατάξεις για το δημόσιο χρήμα. Κάποιοι λοιπόν, αυτό

ακριβώς επιθυμούν να καταργήσουν. Με τις νεοφανείς τους ιδέες προσπαθούν να αφαιρέσουν από τα Ιερά Προσκυνημάτα τις διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού και να τα εντάξουν στις γενικές εκκλησιαστικές διατάξεις, καταργώντας τη Διαύγεια, το Μητρώο Συμβάσεων, το διπλογραφικό σύστημα και τον έλεγχο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ΚΑΝΕΝΑ εκκλησιαστικό ίδρυμα στη Χώρα δεν έχει.

Είναι σαφές ότι οι προσφυγές αυτές δεν έχουν κανέναν στέρεο λόγο ύπαρξης, δεν υπήρχε και δεν υπάρχει καμία αναγκαιότητα να κατατεθούν, δεν πρόκειται να επιλύσουν κανένα ζήτημα αφού όλα τα θέματα της διοίκησης των Ιερών Προσκυνημάτων είναι οριστικά λυμένα από το Νομοθέτη και τα Δικαστήρια εδώ και χρόνια και κυρίως αιτιολογούνται από την Εκκλησία με ψευδέστατα και ανυπόστατα επιχειρήματα, με μοναδικό στόχο την παραπλάνηση των Κυθηρίων και την προσέλκυση όσο το δυνατόν περισσότερων υποστηρικτών. Επιχειρούν να πείσουν ότι δήθεν τα Προσκυνημάτα «κατέστησαν» διακοινοτική περιουσία το 1984 ως εάν πριν να ανήκαν στην Μητρόπολη! Δεν αναφέρουν τίποτε για την ουσιαστική απόφαση του ΣτΕ του 1986 που έκρινε το θέμα αυτό οριστικά, όμως παρουσιάζουν ως θέσφατο μια κρίση – γνώμη του 2003 ως δήθεν πανίσχυρη. Αποδεικνύεται λοιπόν ξεκάθαρα ότι κάποιοι κυριολεκτικά «περίμεναν στη γωνία» για να προκαλέσουν προβλήματα και τριγμούς στην Εγχώριο Περιουσία, αφού σε περίπτωση δικαίωσης της Μητρόπολης, η διοίκηση και διαχείριση των Προσκυνημάτων θα εισέλθει σε μια πολυετή περίοδο αχαρτογράφητων υδάτων, καθώς το ΣτΕ δεν νομοθετεί και θα πρέπει να νομοθετηθεί εξ αρχής νέο πλαίσιο διοίκησης που θα επηρεάσει ζητήματα πέραν των Προσκυνημάτων. Το γεγονός ότι η Εκκλησία της Ελλάδος ζητεί με την προσφυγή της παρεμπόδιοντα έλεγχο νομιμότητας ακόμα και για τον ιδρυτικό Νόμο της Εγχωρίου του 1984, αποτελεί πράξη εχθρική προς τους Κυθηρίους και δεν μπορεί να μείνει αναπάντητη.

Τέλος σας διαβεβαιώνω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, ο Δήμος Κυθήρων και η Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας θα υποστηρίξουμε την αλήθεια ενώπιον του ΣτΕ, παρουσιάζοντας τα αληθή δεδομένα της υπόθεσης, με μοναδικό στόχο την υπεράσπιση των περιουσιακών δικαιωμάτων των Κυθηρίων, στους οποίους εδώ και αιώνες ανήκουν τα Ιερά Προσκυνημάτα και είμαστε σίγουροι ότι η Δικαιοσύνη θα πράξει ξανά το καθήκον της, όπως έκανε και στο παρελθόν σχετικά με το συγκεκριμένο ζήτημα.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Ευστράτιος Αθ. Χαρχαλάκης

ΔΗΜΑΡΧΟΣ